

D ů v o d y:

Nejvyšší soud opětovně dovodil (srov. na př. rozh. č. 15053 a 15494 Sb. n. s.), že jmění, které nebylo v pozůstalostním řízení a vyskytne se teprve dodatečně po odevzdání pozůstalosti, není ležící pozůstalostí, nýbrž že patří již dědicům, jimž byla pozůstalost odevzdána, a že tudíž odevzdací listinou, která nabyla právní moci, přestala právní osobnost pozůstalosti jako pozůstalostí. Na tom nemůže nic změnit to, že pozůstalostní soud schválil vedení sporu, o nějž tu jde, neboť mylný je stěžovatelčin názor, že pozůstalostní soud mohl propůjčiti právní osobnost jmění po odevzdání pozůstalosti dodatečně najevo vyšlému; právní podmět, rozdílný od osoby fysické, musí totiž býti uznán právem objektivním a nemůže býti soudem utvořen odchýlně od práva objektivního. Dědic, jemuž pozůstalost byla soudem odevzdána, nabývá veškerých práv a přecházejí na něho všechny závazky zůstavitelovy (§ 532 obč. zák.) i bez zápisu do pozemkové knihy (srov. Randa, Právo vlastnické, § 32).

Nejde o případ právního nástupnictví za sporu nastalého, ježto pozůstalost byla již odevzdána před zahájením sporu. Vstup dědiců do sporu byl by proto změnou žaloby v subjektivním směru podle § 235 c. ř. s., k níž v první stolici nedošlo a jež podle § 483, odst. 3, c. ř. s. není v odvolacím řízení dovoleno ani se svolením odpůrcovým (srov. č. 4076, 4379, 10207, 11239, 11799 Sb. n. s.).

Nerozhoduje ani to, že jde o výmaz zástavního práva z důvodu jeho neplatnosti, neboť když zanikl právní podmět, pro nějž se svého času uskutečnil naříkaný vklad, nutno žalovati jeho universální sukcesory, i když dosud nedošlo k převodu onoho práva na ně v pozemkové knize (srov. § 62 knih. zák.). To plyne z podstaty universální posloupnosti (§ 547 obč. zák. — srov. rozh. č. 16408 Sb. n. s.) a z úvahy, že žalovaným je ten, kdo může vydati výmazní povolení resp. proti němuž rozsudek může býti vykonán.

Je proto správný názor odvolacího soudu, že celé dosavadní řízení je nenapravitelně zmatečné podle § 6 c. ř. s. (srov. rozh. č. 15837 Sb. n. s.).

Čís. 16807.

Nekalá soutěž (zák. č. 111/1927 Sb. z. a n.).

Vypisování soutěže a cen (prémii) výrobcem zboží za tím účelem, aby se v zákaznickém styku propagovalo zboží pocházející od slibujícího výrobce před jiným zbožím, jest nekalou soutěží.

Význam předpisů přídatkového zákona č. 75/1935 Sb. z. a n. pro výklad § 1 zák. proti nek. sout. č. 111/1927 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 18. března 1938, Rv I 2710/37.)

Žalovaná firma, která vyrábí (potiskuje) zboží z umělého hedvábí, uspořádala v roce 1935 soutěž pro ženy na nejkrásnější šaty zhotovené z látek Crêpe de Chine »S.«, z Manuely a ze Sotily a uváděla, že k posouzení jest potřebí, aby každá dáma, která se chce zúčastniti soutěže, zaslala svoji fotografii, na které by bylo možno rozeznati vzorek látky, a uvést na její zadní strana jméno švadleny, která šaty šila, a jméno firmy, u které byla látka koupena. S uvedenou soutěží pro ženy byla spojena soutěž pro prodavače, podle níž měla obdržeti firma jmenovaná na největším počtu fotografií v hotovosti částku 1.000 Kč k stejnoměrnému rozdělení prodavačům. Tato soutěž trvala do 15. července 1935. V téže době pořádala žalovaná ještě třetí soutěž pro švadleny, která byla přístupná jen švadlenám z povolání a vztahovala se jen na látku Crêpe de Chine »S.«. Uchazečky musily zaslati z každé zpracované látky ústřížek, na kterém bylo připevněno jméno dámy, pro kterou byly šaty zhotoveny. Když švadlena zhotovila 10 takových ústřížků, měla je hned zaslati žalované firmě. Švadlena, která zaslala 10 takových ústřížků jako první, dostala prémii za rychlost v částce 300 Kč. Švadlena, která zaslala do 30. června 1935 nejvíce ústřížků, obdržela cenu v hodnotě 1.200 Kč; krom toho bylo ještě dalších 30 cen. Uvedené soutěže byly vypsány v časopise »D. o.«, »Der V.«, jejichž majitelkou a vydavatelkou jest žalovaná firma. Tvrdíc, že u všech oněch soutěží byl výsledek závislý jen na náhodě, protože rozhodující skutečnosti byly odňaty vůli zúčastněných, že žalovaná zachycovala svými soutěžemi všechny kruhy, které mají význam při odbytu zboží, o něž jde, totiž prvou soutěží obchodníky a prodavače, druhou spotřebitele a třetí soutěží švadleny z povolání, že se žalovaná snažila odbyti svoje zboží spekulací s využitím lidského pudu hravosti a systematickým využitím hráčské náruživosti, že ono jednání je způsobilé poškoditi soutěžitele žalované firmy a přiči se dobrým mravům soutěže, že v soutěži pro prodavače dostávali obchodníci, kteří kupovali zboží žalované firmy zvláštní odměnu, t. j. 1.000 Kč v hotovosti, která závisela výhradně na náhodě, že rozdělení odměny bylo sice určeno pro zaměstnance, ve skutečnosti však neměl obchodník takovou povinnost, nýbrž že byl pouze požádán, aby tak učinil, a nebylo ani jisto, že zaměstnavatel o této nabídce věděl, poněvadž mohl soutěž přehlédnouti, domáhá se žalobce, který jest obchodníkem hedvábnými látkami z umělého hedvábí, aby žalovaná byla uznána povinnou zdržeti se a) vypisování soutěží o ceny, v kterých 1. zákazníkům-obchodníkům slibuje a poskytuje, třeba za účelem rozdělení mezi prodavače, prémie, které obdrží ten, který jí ze všech jejích zákazníků (obchodníků) bude zákaznicemi těchto zákazníků jako prodavač jejích výrobků nejčastěji jmenován, 2. slibuje a poskytuje za nejkrásnější šaty ze svých látek zvláště Crêpe de Chine »S.« kupcům těchto látek ceny, pokud nejkrásnější šaty mají býti určeny podle jejich fotografií, zvláště není-li v soutěži o ceny o způsobu výběru nejkrásnějších šatů stanoveno nic bližšího a je-li co do jakosti fotografií jen požadováno, že musí býti dosti ostré, aby zvětšovacím sklem bylo možno rozlišiti vzorek

látky, 3. slibuje a poskytuje švadlenám z povolání prémie a ceny, které případnou švadleně, jež jako první vykáže, že zhotovila určité množství šatů z látek žalované firmy, nebo která do určité lhůty dokáže, že zhotovila nejvíce šatů z látek žalované strany; b) slibování a poskytování prémie zaměstnancům svých zákazníků-obchodníků, aby je tímto způsobem přiměla k doporučování nákupu svých výrobků zákazníkům jejich zaměstnavatelů, a aby žalobci bylo přiznáno oprávnění uveřejnění odsuzující výrok tohoto rozsudku do tří měsíců po jeho pravoplatnosti na útraty žalované strany v časopisech N. L. a L. N. v jazyku českém a v překladu do němčiny v časopisech P. T., R. Z. a M. v L., a to tak, aby uveřejnění zabralo $\frac{1}{8}$ strany u každého z uvedených časopisů, při čemž úhrnné náklady uveřejnění nemají být vyšší než 10.000 Kč. Soud první stolice zamítl žalobu. Důvody: Co se týká namítaného promlčení, nesdílí soud názor žalované firmy, že žalobní nárok je promlčen, neboť soutěž trvala až do 15. července 1935 a podle § 23, odst. 2, zák. p. n. s. zůstává nárok zdržovací a odstraňovací po dobu, dokud podnikové zařízení, odporující ustanovení zákona, trvá, takže šestiměsíční lhůtu promlčecí nutno počítati od skončení soutěže. Žaloba podaná dne 15. listopadu 1935 byla tudíž podána včas a nárok promlčen není. Ve věci samé dospěl však soud k přesvědčení, že žaloba není důvodná. U všech tří soutěží spatřuje žalobce jednání příčíci se dobrým mravům soutěže v tom, že si žalovaná hleděla zjednatí spekulací s lidským pudem hravosti přednost v soutěžení na újmu soutěžitelů. Jde především o otázku, zda jest žalovanou vůči žalobci pokládati za soutěžitele ve smyslu § 46 zák. p. n. s. Podle uvedeného ustanovení jest pojem soutěžitele dosti široký a jest jím každý podnikatel vůbec, který je podnikově činný ve stejném nebo podobném oboru hospodářském. Nezáleží pouze na tom, zdali žalobce jest pouze obchodníkem, ať v malém, či ve velkém a žalovaná výrobkyní a dodavatelkou ve velkém. Podstatou věci jest, že jde o obchodní činnost v témže aneb podobném druhu hospodářském. Není sporu o tom, že žalovaná vyrábí a prodává obchodníkům ve velkém i větším detailistům a že žalobce prodává ve velkém a v malém spotřebitelům hedvábné látky z umělého hedvábí. Že jde v souzeném sporu o látky tohoto druhu, není sporné a zřejmé ze soutěží uveřejněných ve shora uvedeném časopise, kde jsou uvedeny hedvábné látky označené jménem »Manuela«, »Sotila« a »Crêpe de Chine S.«, u žalované firmy vyrobené (potištěné), a že žalobce jest obchodníkem s hedvábnými látkami. Nemůže tedy býti pochybnosti, že jde o zboží nebo výkony podobného druhu a o podobný obor hospodářský, takže podle přesvědčení soudu námitka žalované v té příčině není důvodná. Jest tudíž obě strany rozepře pokládati za soutěžitelky ve smyslu zákona. V souzeném případě mají význam §§ 12 resp. 44 zák. p. n. s., zejména jde o to, zdali tři soutěže vypsané žalovanou jsou jednání prémiová, způsobilá k poškození soutěžitelů, při nichž se mělo kupci nebo odběrateli výkonu dostati odměny závislé na výsledku slosování nebo na náhodě, jak zákon předpokládá. O slosování tu nejde.

Náhodou spatřuje žalobce v tom, že výsledek soutěže byl závislý na posudku poroty, jejíž sestavení bylo sice předem hlášeno, avšak nebylo dodrženo, a že posouzení mělo se státi podle fotografií zhotovených šatů, kteréž nemohly zaručiti v každém případě maximální jistotu a že záleželo na jakosti fotografie. V tom směru soud zjistil svědectvím členek poroty, že zasílané fotografie v soutěži úplně postačily k posouzení, které šaty v soutěži pro ženy a pro prodáváče zaslané jsou nejhezčí, při čemž rozhodovaly jen hledisko způsobu ušití a vhodnost zvolené látky pro použitý tvar šatů (façon) a členky poroty byly zvyklé posuzovati látky podle fotografie. Provedení fotografie a osoba, která šaty měla, neměly pro posouzení významu. Ohlášené složení poroty bylo skutečně dodrženo až na S., která se nedostavila a poslala za sebe G., která však nehlasovala. Nerozhodovala tedy při oceňování náhoda, nýbrž úvaha poroty odbornic předem stanovených, takže se soutěž vytvořila obdobně podle soutěží zadávacích, uměleckých a pod., při čemž náhoda mohla hráti úlohu pouze mizivou, nýbrž záleželo jediné na odborném posouzení skutečné kvality výkonu, t. j. na vhodnosti ušití se zřetelem na použitelnost zvolené látky. »Náhodou« ve smyslu § 44 zák. p. n. s. jest rozuměti na př. náhodné, bez přičinění naskytlé, číselné pořadí přihlášky, počet náhodných dosažitelných bodů atd., avšak nikoliv dosažené výsledkem skutečné hodnoty odborné zručnosti, rychlosti výkonu, použitelnosti vhodného materiálu, vkusu a pod., jako tomu bylo v případě, o nějž jde. Při soutěži pro švadleny nerozhodovala rovněž naprostá náhoda, nýbrž odměněna byla rychlost a šikovnost švadleny, která první zpracovala nejvíce uvedených látek, a výslovně byla označena soutěž jako prémie za rychlost. Mimo to se při soutěži pro švadleny nedostávalo odměny švadleně jako kupci zboží. Jest zjištěno, že žalovaná firma dodává pouze grosistům a větším detailistům, avšak nedodává zboží vůbec švadlenám a že švadleny nejsou přímými odběrateli žalované firmy. Jest také více než dostatečně známo, že švadleny zpracují pouze látky dodané zákaznicemi, aniž mají samy obchodní sklady látek. V případě soutěže švadlen nešlo tedy o nějakou náhodnou odměnu kupci zboží, jak výslovně předpokládá ustanovení § 44 p. n. s., nýbrž mělo se dostat odměny osobám nejlépe odborně zpracujícím výrobky žalované firmy. Že zákon proti nekalé soutěži nemínil prohlásiti vůbec jakékoliv jednání prémiové za nedovolené, je zřejmé z toho, že teprve zákonem ze dne 12. dubna 1935, č. 75 Sb. z. a n., který nabyt účinnosti 19. července 1935, byl stanoven absolutní zákaz t. zv. přídavek v jakékoliv formě, z čehož jest ovšem zřejmé, že § 44 zák. proti nek. sout. nutno vykládati restriktivně jen v těch mezích, které skutečně vymezuje. Totéž platí o soutěži pro prodáváče, neboť prodavač, pro něhož byla odměna určena, není ani kupcem zboží, ani odběratelem nějakého výkonu od žalované firmy. Žalobce se snaží dovoditi, že prémie byla určena vlastně pro odběratelské firmy a že se rozdělení prémie zaměstnancům nestalo závazkem pro firmu. Avšak ze znění soutěže je jasně patrné, že byla odměna slíbena výslovně prodávacům nejvíce jmenované firmy k roz-

dělení stejným dílem a měla býti zaslána na adresu šéfa firmy s výslovnou žádostí, aby ji mezi zaměstnance spravedlivě rozdělil. Je zjištěno, že časopis »D. o.«, kde rovněž byla uveřejněna, odbírá i personál odběratelských firem, takže byl jistě dostatečně informován o možné odměně, v čemž jest dostatečná záruka, aby odměnu dostali skutečně zaměstnanci. Ostatně rozhoduje účel jmenování a úmysl toho, kdo tento příslib veřejně učinil ve prospěch zaměstnanců a odběratelské firmě nevzešly z toho žádné nároky. Nejde tak o »podplácení« ve smyslu § 12 zák. proti nek. sout., poněvadž ono ustanovení zákona má na mysli t. zv. aktivní podplácení, jehož se dopouští, kdo v hospodářském styku osobě, ve službách nebo z příkazu podniku činné přímo nebo nepřímo slíbí neb poskytne prospěch za tím účelem, aby jejím nekalým postupem dosáhl pro sebe nebo pro jiného přednosti při soutěži na újmu jiných soutěžitelů. Žalobce ani netvrdil ani nedokázal, že měl na skladě pro další prodej pouze konkurenční zboží, které by následkem soutěže šlo u něho snad méně na odbyt, a měl-li zboží žalované firmy, byl rovněž oprávněn užití soutěže pro svůj personál. Podle § 12 zák. p. n. s. musí býti soutěžitelův postup nekalý. V souzeném případě tomu tak není, neboť soutěž byla veřejná, veřejně kontrolovatelná, vypsána v časopise, který odbírají zaměstnavatelé i zaměstnanci a žalobce ani netvrdil, ani nedokázal, že předmětem konkurence bylo nějaké méněcenné zboží, jemuž se mělo dostatí nezasloužené přednosti před hodnotnějším zbožím jiným. Za toho stavu nedostal odměnu onen prodávač, který snad nutil zákazníka ke koupi méněcenného zboží, nýbrž prodávač dostával odměnu za svou dobrou snahu posloužití zákazníkovi zbožím nejlepší jakosti. V tom nelze shledávati nic nekalého, pokud žalobce nedokázal na konkrétním případě, že se tak stalo na újmu jiného soutěžitele, zejména jeho vlastní osoby. V tom směru žádný důkaz nebyl podán ani nabídnut. Předpis § 12 zák. p. n. s. má na mysli úplně jiné skutkové podstaty podplácení v právním smyslu toho slova, premiová jednání patří však pod pojem § 44 uved. zák. Jak již shora bylo dovedeno, nebyla výplata odměny závislá ani na náhodě, jak to má na mysli ustanovení § 44 uved. zák. U zaměstnance záviselo dosažení odměny na jeho příčinlivosti, záměrném jednání a jeho šikovnosti, když se mu podařilo prodati za určitou dobu nejvíce výrobků žalované firmy jmenovitě uvedených, po případě oné firmy, jejíž jméno bylo nejčastěji v soutěži pro ženy uvedeno. Z uvedených právě důvodů není ani jednání žalované v rozporu s dobrými mravy soutěže. Podle názoru literatury (viz Skálův komentář) nepředpokládají ovšem zdržovací žaloby nutně hmotné poškození soutěžitelů a stačí pouhé dotčení zájmu soutěžitelského k podání žaloby, avšak toto mínění nelze zcela bezvýhradně aplikovati na všechny různotvárné případy soutěže. Podle téhož názoru musí vytýkané jednání býti soutěžitelsky nebezpečné, a to relativně při současném dotčení zájmu jiných soutěžitelů. Soud však však je toho názoru, že náležitost zjednání přednosti při soutěži na úkor jiných soutěžitelů nelze uvažovati pouze abstraktně, nýbrž tato zákonem předpokládaná újma jiných soutěžitelů

musí býti konkrétně demonstrována a dokázána. Vždyť poškozenými mohli býti vlastně jen zákazníci, konsumenti, kterým by se bylo dostalo snad zboží neodpovídajícího jakosti, cenou neb podobně, a obchodníku mohlo býti zcela lhostejno, zda prodává zboží značky té či oné. Jest zřejmé, že vypsání všech tří soutěží podle jejich obsahu nebylo vlastně ani způsobilé poškoditi žalobce jako soutěžitele, neboť ani netvrdí, že by měl na skladě na prodej výhradně zboží konkurenční, které by snad následkem vypsání soutěže bylo méně schopné konkurence. Jinak podle generální klausele v § 1 zák. p. n. s. postrádá soud ve vypsání soutěží shora popsanych vůbec rozpor s dobrými mravy soutěže. Nejde tu ani o přemrštěnou chválu vlastního podniku, ani o snižování podniků jiných. Zlepšení soutěžní posice, které se tu domáhá žalovaná, se pohybovala v mezích u větších podniků, jakým jest žalovaná firma, tehdy obvyklých. Teprve zák. č. 75/1935 Sb. z. a n. stanovil absolutní zákaz jakýchkoliv premií. Žalobce vidí rozpor s dobrými mravy soutěže v tvrzeném systematickém využívání pudů hravosti k získávání kupců slibem premií. V podstatě nejde však o porušení zásady pravdivosti, slušnosti a poctivosti. Účelem soutěží podle jejich obsahu bylo zřejmě upozorniti na dobré a hodnotné zboží vyráběné žalovanou, na dobré jeho vlastnosti, na jeho vhodnost k určitým účelům a na jeho dobrou jakost. Soutěž však nesměruje k dosažení výdělkového prospěchu na újmu soutěžitelů klamáním zákazníků, ani není jeho cílem přivoditi hospodářské zničení odpůrce nebo takové jeho hospodářské poškození, že škody tím přivoděné by nebyly v žádném poměru k výhodám tím dosaženým. Jde o prémiovou reklamní akci v mezích soutěžitelské slušnosti a v rámci všeobecného objektivního měřítka, která nebyla v rozporu s dobrými mravy soutěže, O d v o l a c í s o u d potvrdil napadený rozsudek. D ů v o d y: Odvolatel uplatňuje především, že prý současné pořádání tří soutěží o ceny, z nichž jedna se obrací na prodavače, druhá na švadleny a třetí přímo na zákazníky, tudíž na všechny osoby, které mají při odbytu zboží význam, není ničím jiným než pokusem zatlačiti užitím nevěcných metod, t. j. apelem na hráčskou vášeň, ostatní soutěžitele. Celý souhrn soutěží o ceny se prý proto příčí dobrým mravům soutěže, jak to má na mysli § 1 zák. č. 111/1927 Sb. z. a n., i kdyby některá z těchto soutěží nesplňovala všechny předpoklady skutkové podstaty § 44 zák. p. n. s. Není sice správné tvrzení odpůrce odvolatele, že žalobce neuplatňoval, že se jednání žalované příčí § 1 zák. p. n. s., neboť žalobce přednesl, že nehledě na to, že se každá z uvedených jednotlivých soutěží příčí dobrým mravům soutěže, protože se žalovaná snažila odbyti svoje zboží spekulací s lidským pudem hravosti, jest ono systematické využívání hráčské náruživosti ve svém celku též činem proti dobrým mravům soutěže a že takovéto jednání je způsobilé poškoditi její soutěžitele. Tím uplatňoval žalobce též skutkovou podstatu § 1 zák. p. n. s. Žalobce však zapomíná, že uplatňuje na prvním místě zvláštní skutkovou povahu §§ 12 a 44 zák. p. n. s., takže bylo na něm, aby předem dokázal, že tu jsou splněny všechny znaky uvedených skutkových podstat, a

nedokáže-li to, že musí dokázati, že se vytýkané jednání přičí dobrým mravům, aby se v něm mohlo spatřovati jednání proti dobrým mravům soutěže vůbec ve smyslu § 1 zák. p. n. s. V té příčině však žalobce vůbec nic nedokázal, To, co uvádí v odvolání, že totiž důvěra zákaznice, že prodavač a švadlena nemají zájem na tom, kterou látku si vezme, je klamána soutěžemi žalované, neboť zákaznice se obrací, aniž o tom ví, na osobu, která má osobní zájem na tom, aby prodala právě látku dodanou žalovanou firmou, a že si žalovaná zjedná soutěžemi lacino agenty, kteří ještě k tomu mají proti zákazníkům zdání objektivních rádců, jsou všeobecná tvrzení a domněnky bez reálního, konkrétního podkladu a nemohou míti pro posouzení skutkové podstaty § 1 zák. p. n. s. významu již proto, že žalobce ani netvrdil, ani nedokázal, že prodával konkurenční zboží, aspoň podobné látkám vyráběným žalovanou, t. j. látkám Crêpe de Chine »S.«, Manuela a Sotila, takže ani není dokázáno, že žalobce je soutěžitelem žalované firmy, nikterak však nebylo žalobcem dokázáno, že by byly soutěže, o něž ve sporu jde, způsobilé poškoditi některého soutěžitele, neboť nestačí pouhé odvolávání se na zákonná ustanovení, z kterých by se dalo usouditi, že jednání žalované firmy bylo skutečně takové, že je způsobilé poškoditi soutěžitele a že se přičí dobrým mravům soutěže. To však žalobce neučinil. Zejména netvrdil a nedokázal, že následkem soutěží, o něž jde, skutečně prodavači a švadleny, kteří obdrželi ceny soutěže, radili zákazníkům, aby si zakoupili výrobky žalované firmy, a že tak učinili neprávem. Právem proto první soud usoudil, že u všech tří pořádaných soutěží nejde v podstatě o porušení zásady pravdivosti, slušnosti a poctivosti. Nemůže se proto mluvit o tom, že se žalovaná dopustila jednání ve smyslu § 1 zák. p. n. s. Podotýká se jen ještě, že se jednání žalované firmy nemůže pokládati ani za soutěžitelsky nebezpečné, ježto žalobce a podnikatelská skupina, k níž patří žalobce jako obchodník s vlněným a hedvábným zbožím, mohou jako členové této skupiny koupiti zboží vyráběné žalovanou zrovna tak jako zboží firem, jež se žalovanou soutěží. Co se týká soutěže pro prodavače, opřel žalobce žalobu jednak o § 12 zák. p. n. s., pokud se lze domnívati, že prémie byla určena skutečně pro prodavače. O § 1 zák. p. n. s. nemůže býti v souzeném případě řeči, jak již bylo shora vyloženo, takže se odvolací soud musí zabývati pouze otázkou, zda je v jednání žalované firmy spatřovati skutkovou podstatu § 12 zák. p. n. s. Právě uvedené ustanovení předpokládá především, že byla nabídka (prospěch, výhoda) učiněna v úmyslu, aby tím bylo přivoděno nekalé jednání nebo chování podplaceného a aby byla tímto nekalým jednáním dosažena přednost v soutěži. Hlavně se žádá, že si jest podplácející vědom, že chování nebo jednání zaměstnance, jehož se domáhá, jest nekalé. Po té stránce žalobce nedokázal nic. Neuvedl ani určitou osobu, jež měla býti podplacena. Ustanovení § 12 zák. p. n. s. má však na mysli, aby nabídka nebo slib byly učiněny určité osobě nebo již známým osobám a podle komentáře Ropperta-Weisse, III. vyd., str. 383, jest činnost podpláce-

jícího teprve tehdy uskutečněna, nabyli-li vědomosti o nabídce nebo slibu ten, jemuž byla nabídka učiněna. Odvolatel však výslovně napadá zjištění prvního soudu, že časopis »D. o.« odbírá i zákaznický personál firem, takže není podle odvolatelova tvrzení samého ani znám kruh zaměstnanců, kteří měli býti podplaceni. Nehledě k tomu, co uvedeno, není dokázáno a podle stavu věci nelze ani míti za to, že si žalovaná byla vědoma, že žádá od zaměstnanců zákaznických firem nějaké nekalé chování, naopak ve vypsání soutěží, o něž ve sporu jde, je spatřovati vyzvání zaměstnanců firem k pilnosti a přičinlivosti při prodeji výrobků žalované firmy v soutěži uvedených, takže prémie nebyla závislá na náhodě, nýbrž na pilnosti a přičinlivosti zaměstnanců. V této souvislosti jest uvést rozhodnutí v. z. s. ve Vídni ze dne 3. prosince 1928, R 694/28 (otištěné ve shora uvedeném komentáři na str. 386), podle kterého ani v ujednání mezi žalovaným a podnikateli o tom, že žalovaný převezme k zaplacení prémie, jež má podnikatel poskytnouti svým zaměstnancům, není spatřovati skutkovou podstatu §§ 1 nebo 10 zák. p. n. s. Tím méně mohlo by jíti o prémii, o níž mluví § 44 zák. p. n. s., o čemž bude ještě jednání. Odvolatel však ani netvrdí ani nedokázal, že by šlo při značkách v soutěži uvedených o méněcenné zboží, že zaměstnanec zamlčev tuto méněcennost, kupci doporučoval a dokonce přemlouval ho ke koupi zboží jedině se zřením na slíbenou prémii, kterou by mohl obdržeti. Nelze proto mluvit o nějakém nekalém jednání zaměstnanců. Dále se odvolatel dovolává přídatkového zákona č. 75/1935 Sb. z. a n., jenž byl již v účinnosti v době soutěže, t. j. 8. srpna 1935. I když se však ani nepřihlíží k tomu, že v souzeném případě nešlo o přídavek podle řečeného zákona, poněvadž žalovaná neposkytla odměnu odběrateli svého zboží, nýbrž jeho zaměstnancům, a že vůbec nebylo dokázáno, že prémie 1.000 Kč byla skutečně vyplacena dne 8. srpna 1935, nabytí uvedený zákon účinnosti podle § 19 uved. zák. 3 měsíce po jeho vyhlášení. Ježto zákon byl vyhlášen dne 19. dubna 1935 a soutěž skončila dne 15. července 1935, nebyl dotčený zákon ještě v účinnosti, když vytýkané jednání bylo vykonáno. Neboť z pojmů »nabízí« a »slibuje« vychází najevo, že se soutěžitel dopustil jednání již tím, že nabídl nějakou výhodu zaměstnanci a ten o tom nabytí vědomosti. Odvolání uplatňuje u soutěže pro ženy, že rozhodčí kolegium, jež mělo rozhodovati podle fotografií o tom, které šaty byly nejkrásnější, nemohlo podati zvlášť věcný posudek o jakosti šatů, protože si prý není možno učiniti pouze podle fotografie spolehlivý obraz o kráse fotografovaných šatů. Odvolatel výslovně napadá zjištění prvního soudu, že zaslané fotografie úplně stačily k posouzení, které šaty byly v soutěži pro ženy a pro prodavače nejkrásnější. Avšak svědkyně Pavla L. udala, že na posouzení nejlepších šatů byla ustanovena zvláštní jury, v níž zasedaly redaktorky časopisů »H.«, »E.« a »W.« a ona svědkyně, jakož i svědkyně Adéla L. a Marie R. udaly souhlasně, že k pojmu nejkrásnějších šatů patřily způsob ušití a vhodnost zvoleného materiálu pro zvolenou fasonu a že jim k posouzení těch okolností fotografie úplně

stačily. Odvolatel věrohodnost těchto svědkyň vůbec nenapadá a nemohl proti jejich odborné znalosti nic uplatňovati, nýbrž navrhl jen přibrání znalce. Toto však nebylo potřebí, neboť u jmenovaných svědkyň jde o odbornice co do posouzení otázek, o něž šlo, a jejich výpovědi jsou bez rozporů. V soutěži pro ženy nerozhodovala proto při oceňování nejkrásnějších šatů náhoda, nýbrž záležel výsledek soutěže na posouzení poroty, takže se o náhodě. ve smyslu § 44 zák. p. n. s. nemůže mluvit. V té příčině jest uvést, že jest závažné, zda rozhodnutí o tom, komu má připadnouti prémie, jest učiněno závislým na náhodě, čili nic. V souzené věci však cena závisela jedině na úvaze poroty odbornic předem stanovených, takže nejde o náhodu ve smyslu § 44 zák. p. n. s. Odvolatel uvádí, že prvý soud konečně sám připouští slovy »náhoda hrála však jen úlohu mizivou«, že náhoda byla možná, takže prý šlo o náhodu ve smyslu uvedeného předpisu. Ježto se však prvý soud zabývá v té souvislosti s pojmem »náhoda« ve smyslu § 44 zák. p. n. s. a příkladem uvádí, co lze rozuměti náhodou podle zákona, a dochází k úsudku, že v souzeném případě záleželo jedině na odborném posouzení skutečné kvality výkonu, t. j. vhodnosti ušití se zřením na použitelnost zvolené látky, není pochybnosti o tom, že slovy shora uvedenými nechtěl prvý soud vysloviti, že tu skutečně náhoda, jak ji má na mysli zákon, byla možná. Co se týká soutěže pro švadleny, odkazuje se předem na to, že v souzené věci nebylo dokázáno, že švadleny dostávaly odměny jako kupci zboží. Podle podmínek soutěže pro švadleny měly dostati odměny ony osoby, které v soutěži uvedené výrobky žalované firmy nejlépe a v krátké době odborně zpracují. Opak toho odvolatel nedokázal. Jest zjištěno, že žalovaná firma dodává jen grosistům a větším detailistům, že však nedodává vůbec zboží švadlenám, takže ty nejsou odběrateli žalované. Z toho, co bylo vyloženo, plyne, že v souzeném případě není naplněna ani skutková podstata § 44 zák. p. n. s., ani § 1 zák. p. n. s.

Nejvyšší soud uznal podle žaloby s tím, že náklady uveřejnění nesmí býti vyšší než 6.000 Kč.

D ů v o d y:

Procesní soud správně rozřešil otázku promlčení a správně vyložil, že žalobce i žalovanou jest pokládati za soutěžitele ve smyslu zákona proti nekalé soutěži, a stačí tu odkázati na příslušnou část jeho důvodů. Správně uvedl odvolací soud, že se žalobce již před procesním soudem mimo speciální předpisy §§ 12 a 44 zákona proti nekalé soutěži po případě zákona o zákazu přídavků při prodeji zboží neb provádění výkonů ze dne 12. dubna 1935, č. 75 Sb. z. a n. dovolával také předpisu § 1 zákona proti nekalé soutěži; není rozhodující, jak se zdá míti za to odvolací soud, která z oněch zákonných ustanovení uplatňoval žalobce na prvním místě, protože právní posouzení je věcí soudu.

Není pochybnosti o tom, že jde o jednání v hospodářském styku a netřeba mít pochybnosti ani o tom, že ono jednání bylo způsobilé poškoditi soutěžitele, a to jako celou skupinu obchodníků s látkami vlněnými, hedvábím i umělým hedvábím, k níž patří také žalobce jako podnikatel v takovém oboru. Nezáleží na tom, zda a u kterého z dotčených příslušníků podnikatelské skupiny škoda skutečně nastala, a v jakém rozsahu, nýbrž stačí, že jednání bylo způsobilé poškoditi soutěžitele, že tedy nebylo s tohoto hlediska indiferentní. Žalovaná míní, že prý nebylo účelem její propagační akce odlouditi zákazníky jiným soutěžitelům. Než ani to není rozhodující, jaký účel žalovaná sledovala a jakými pohnutkami byla vedena, protože záleží jen na tom, jaký účinek její jednání mělo po případě míti mohlo. Protože pak v obchodním světě nelze mít za to, že žalované šlo o úkon liberaly, jest mít za to, že žalovaná byla vedena snahou propagovati své zboží a zvětšiti jeho odbyt bez zřetele na to, zda se tak stane snad i na újmu jiných soutěžitelů. Je zcela bezvýznamné, pro koho byl určen anebo komu byl dodáván domácí časopis žalované firmy, když se přece jeho obsah, zejména pokud se týkal soutěží, mohl dostat na vědomost neomezenému počtu osob, tedy i takových, které ještě nebyly zákazníky anebo stálými zákazníky žalované. Ani u prodavačů ani u švadlen nešlo jen o zručnost nebo příčinlivost, nýbrž nezastřeně bylo tu na nich požadováno, aby také působili na zájemce v tom smyslu, aby zájemci dali přednost zboží žalované firmy před zbožím jiných soutěžitelů. A zase nezáleží tak na tom, zda k takovému působení v jednotlivém případě skutečně došlo, nýbrž stačí, že účel vypsanych soutěží v oněch kruzích mohl býti takto vykládán a chápán; že tomu tak bylo, nelze zajisté vyloučiti. Již z toho vyplývá, že ony soutěže mohly vésti k zvýšenému odbytu zboží žalované firmy také na škodu jiných soutěžitelů, žalobce nevyjímaje. Nestačí tu námitka, že prý si oni soutěžitelé a s nimi i žalobce mohli obstarati zboží žalované firmy a tím také se účastniti výhod soutěže, protože právě obchodníci se nemohou omeziti jen na zboží z jednoho pramene, musí mít zboží na výběr a mohou pak u tohoto zboží utrpěti ztrátu; nemůže býti od nich žádáno, aby se sami zúčastnili anebo podporovali jednání žalované firmy, které s hlediska dobrých mravů soutěže pokládají za závadné.

Jde tedy jen o to, zda se žalovaná pozastaveným jednáním dostala v rozpor s dobrými mravy soutěže. Pokud soud sám podle svých znalostí a podle povahy případu tuto otázku nemůže rozhodnouti, jest na něm, aby také tuto otázku učinil předmětem projednání jak po právní, tak i po skutkové stránce. Když pak jde o právní posouzení, má přihlížeti ke všemu, co bylo za sporu o těchto otázkách předneseno. Tak neměly nižší soudy nechat bez povšimnutí ani to, co uvedeno bylo v žalobě a v zápise o smířčím řízení, třebas by nebyl názor v tomto zápisu vyslovený pro ně závazný. Bez povšimnutí nemělo zůstat ani to, jaké stanovisko podle vyličení žalobce a podle onoho zápisu žalovaná

zastávala v onom řízení. Oba soudy však se blíže obíraly jenom speciálními předpisu §§ 12 a 44 zákona proti nekalé soutěži.

Podle názoru dovolacího soudu se žalobce dovolával právem i těchto předpisů. Co se týká podplácení prodavačů, nezáleží na tom, že nešlo o osoby určité nebo známé, když žalovaná sama dovozuje, že odměny byly určeny pro prodavače, kteří splní určité podmínky, a to s takovým účinkem, že nabývají do jisté míry právního nároku proti ní jako vypisovatelce soutěže. Jde ovšem o široký okruh osob činných při prodeji látek od žalované strany pocházejících; než to na závadnosti jednání nic nemění, jestliže jenom soutěž sama mohla a měla mít takové účinky, aby totiž tímto způsobem byl zvýšen odbyt zboží pocházejícího od žalované, a to na újmu jiných soutěžitelů. Nejde o to, jaké kvality to zboží od žalované bylo. Nelze zajisté věc vyložit jinak, než že soutěž a vypsaná cena směřovala k tomu, aby se prodavači v obchodě ve styku se zákazníky snažili na prvním místě dosáti odbytu zboží pocházejícího od žalované a aby tak měli naději na prémii. A právě v tom porušení soutěžního pořádku, který je v zájmu nerušené soutěže všech, je spatřovati nejen způsobilost poškoditi soutěžitele, ale i jednání nekalé, jehož chtěla žalovaná dosáhnouti u prodavačů, aniž třeba důkazu o tom, že k jejich nekalému jednání došlo. Toho si byla také žalovaná vědoma; co jí k tomu bylo pohnutkou, na tom u nároku zdržovacího nezáleží. Kdyby však byla žalovaná — jak tvrdí — nezamýšlela působiti na ony zaměstnance k tomu účelu, aby v pochybných případech právě pro její zboží na zákazníky působili, pak by bylo skutečně také s jejího hlediska jen věcí náhody, jakého úspěchu prodavač dosáhne; při tom nešlo by tak o jeho příčinnost jako o velikost nebo povahu závodu, v němž působí, anebo o jiné okolnosti, jež by s příčinností nebyly v souvislosti. Že tu nepadá na váhu, jak se k soutěži zachoval principál, netřeba blíže dovozovati, protože ustanovení § 12 uved. zák. neslouží na prvním místě k ochraně jeho zájmů.

Žalovaná ovšem upozorňuje v oné soutěži prodavače na to, že mají své zákaznice při nákupu soustavně upozorňovati, jak krásné výhry jim kynou, zášlou-li žalované svoje fotografie. Než z celého účelu soutěže nemůže býti pochybnosti o tom, že to samo o sobě účelem soutěže pro prodavače nebylo, nýbrž že se od nich nezastřeně žádalo, aby v zákaznickém styku sami zboží žalované firmy před jiným propagovali. Že k tomu prodavači v takovém styku mají možnost i příležitost, nepotřebuje důkazu. Při tom jejich pohnutkou za takovýchto okolností nebude vždy jen snaha zákazníků se zřetelem na projevené přání dobře posloužit a věcně poraditi, jak by to bylo možno předpokládati a očekávati v nerušeném styku zákaznickém bez takového ovlivňování slíbenými prémie, nýbrž právě ona snaha prodavačova o to, aby sám dosáhl zisku z onoho porušení žádoucího soutěžního pořádku.

Podle názoru dovolacího soudu lze tedy v oné soutěži pro prodavače spatřovati naplnění skutkové podstaty § 12 uved. zák., vychází-li se z předpokladu, že prodavači měli a podle úmyslu žalované měli mít také

právní nárok na prémii, jestliže splnili podmínky soutěže. V každém případě může však býti řečené ustanovení spolehlivým ukazovatelem v tom směru, že jednání žalované bylo by uznati závadným již také s hlediska § 1 uved. zák.

Než ona soutěž pro prodavače je závadná již také svou úpravou. Dáma (zákaznice) má jmenovati jen obchodníka, u něhož látku koupila; prémii má býti zaslána firmě, ovšem k rozdělení všem prodávacům stejným dílem; odměna má býti zaslána na adresu šéfa firmy, jehož potom žalovaná podle slibu zvláště poprosí, aby se laskavě sám ujal spravedlivého rozdělení. Aniž tu třeba přihlížeti k úmyslům žalované, nutno uznati, že je v této formulaci soutěže otevřena brána různým machinacím, jejichž správnost ani nemůže býti zúčastněnými spolehlivě a uspokojivě přezkoumána; nelze vyloučiti ani tu možnost, že by šéf firmy, vykládaje si stylisaci soutěže ve svůj prospěch, premii zadržel pro sebe, anebo že by ji rozdělil podle svého zájmu a posouzení, aniž by se zaměstnanci mohli proti tomu účinným způsobem brániti. Tato úprava soutěže pro prodavače vede právě k tomu, že by mohla svést obchodníky také k tomu výkladu, jakoby ve skutečnosti žalovaná chtěla premii poskytnouti nikoli zaměstnancům, nýbrž obchodníkům. S toho hlediska jest posouditi přípustnost žalobní prosby v odst. 1 a netřeba míti pochybností o tom, že při této možnosti výkladu a právě již pro onu formulaci soutěže, která ji připouští, je uvedená soutěž v rozporu s dobrými mravy soutěže podle § 1, při čemž lze přihlížeti také k zásadám a důvodům, jež vedly jak k ustanovení § 44 zákona proti nekalé soutěži, tak i k zákonu přídávkovému již shora uvedenému.

Totéž platí o soutěži, jež byla vypsána pro švadleny.

Nižší soudy se omezily v obou směrech na to, že zkoumaly, zda jsou do podrobností splněny všechny předpoklady skutkové podstaty § 44 uved. zákona, zejména zda jde o kupce zboží a zda jsou vypsány odměny závislé výhradně na výsledku slosování nebo na jinaké náhodě. V tom směru význam těch otázek pro souzený případ přecenily.

Vpravdě náleží ustanovení § 44 uved. zák. do souboru několika zvláště vyhraněných případů nekalého jednání, které se svým významem a svými účinky dotýkají již také zájmu veřejného a u nichž má býti umožněna rychlá odpomoc i náprava správním úřadem účinnou cestou trestního řízení, k jehož zavedení není potřeba iniciativy se strany dotčených soutěžitelů. Netřeba pochybovati o tom, že se ony osoby pro porušení svých soukromoprávních zájmů mohou obrátiti také na cestu sporu. Pro řízení před soudy nebude pak rozhodující, zda je splněna skutková podstata právě jen dotčeného ustanovení zákona, nýbrž případ bude moci býti posouzen také podle všeobecných předpisů zákona proti nekalé soutěži a zejména také s hlediska § 1 uved. zák. Při tom právě bude třeba přihlížeti také k oněm zásadám a důvodům, jež vedly k § 44; ustanovení právě uvedeného speciálního předpisu je tu do jisté míry interpretační pomůckou k všeobecnému předpisu § 1 uved. zák. A ta-

kovou pomůckou je pro soud také zákon přídavkový. Posuzuje-li se věc s toho hlediska, nezáleží na tom, zda by závadné jednání, jež je předmětem souzeného sporu, spadalo časově pod ustanovení onoho zákona v celém rozsahu, tedy zejména pod trestní sankci § 11, která je pro skutkové podstaty v zákoně vyznačené novým předpisem právním; jinak ony skutkové podstaty již také před vydáním a před účinností řečeného zákona stejně jako potom mohly býti popudem k zákroku u soudů civilních na základě zákona proti nekalé soutěži; nyní po vydání zákona je věc zajisté do té míry zjednodušena, že zákon sám zřetelně ukazuje, že určitá jednání pokládá s hlediska pořádku v soutěži za závadná do té míry, že je stíhá dokonce trestní sankcí; tím se nikterak nenaznačuje, že takové případy sem patřící bylo před vydáním zákona pokládati za zcela nezávadné s hlediska zákona proti nekalé soutěži. Takové případy již dříve mohly býti posouzeny také podle § 1 zák. p. n. s. jako závadné a přičítací se dobrým mravům soutěže; v tom přídavkový zákon nezavádí nějakou novotu, spíše lze míti za to, že tu zákon pod sankcí postavil a shrnul taková jednání, která v obchodních kruzích již dříve platila za závadná s hlediska dobrých mravů soutěže a že tu tedy v zákoně sankciováno bylo jenom to, co se již v praxi pokládalo za závadné; je tomu ve věci podobně jako u formálněprávního předpisu § 12, kterýmž zákon ve příčině zjišťování dobrých mravů soutěže a vůbec k poučení v pochybnostech schvaluje a zavádí postup, který již dříve v praxi a v judikatuře pronikl. Podle toho nejsou tedy ani při posouzení tohoto pozastaveného jednání žalované firmy bez významu příslušné právní předpisy, a to jak § 44 zákona proti nekalé soutěži, tak zákona přídavkového. Přihlédne-li se pak jmenovitě k ustanovení uvedeného zákona o tom, co je přídavkem ve smyslu zákona, a také ke způsobu, jakým byly prémie vypsány a nabízeny, k jejich povaze a výši, pak není pochybností o tom, že vyličené jednání nelze uznati za nezávadné. V jednání žalované jest obsaženo hrubé porušení soutěžního pořádku na újmu jiných soutěžitelů, kteří se proti němu nemohou náležitě a účinně brániti. Netřeba pochybovati o tom, že takováto propagace zboží žalované firmy je pro ni výhodná a účinná; není pochybnosti ani o tom, že by také jiní soutěžitelé byli mohli sáhnouti k takovému způsobu propagace, neboť tu nejde o nějaký originální nápad nebo o nějaké nepoměrné riziko. Ačkoli tu tedy výhodnost takové propagace je zřejmá, přece vidíme, že se tento způsob propagace nestal běžným v soutěži, nýbrž že spíše náleží k ojedinělým výjimkám. Již ta skutečnost sama ukazuje, že obchodnické kruhy mají zajisté dobré důvody k tomu, aby se tento způsob propagace nestal běžným prostředkem reklamy a soutěže; stačí upozorniti jen na to, k jakým zmatkům by to vedlo v soutěži a v kalkulaci, kdyby se takové vypisování soutěží a prémie rozmohlo a kdyby v něm nastalo závodění soutěžitelů takovýmto způsobem propagace o přízeň zákazníků, zejména kdyby — jako je tomu v souzeném případě — skutečně soustavně měl býti vykonáván vliv jak na obchodníky, tak i na jejich personál a zá-

kazníky, ba také ještě na švadleny, které přece zajisté mohou zase působiti na své zákaznice. Hledíme-li na povahu takového způsobu propagace a na její účinky v soutěži, dospějeme bez pochybností k úsudku, že se převážná většina slušných obchodníků vyličeného způsobu propagace vystříhá nikoli proto, že by taková propagace pro ně byla nedostupná, nýbrž proto, že ji nepokládají za žádoucí prostředek slušné soutěže již také ve smyslu § 1 zákona proti nekalé soutěži.

Výrok o uveřejnění rozsudku se opírá o předpis § 18 zákona proti nekalé soutěži; uveřejnění je tu na místě již proto, že se závadné jednání, totiž uveřejnění soutěží, stalo tiskem a že je v zájmu věci, aby zúčastněné kruhy o výsledku sporu byly zpraveny. Dovolací soud pokládá za postačitelnou částku 6.000 Kč jako úhrnnou výši útrat uveřejnění a proto snížil požadovaný úhrnný obnos 10.000 Kč na 6.000 Kč.

Čís. 16808.

Jestliže byla obci příslušným správním úřadem pravoplatně udělena živnostenská koncese a ustanoven jí náměstek k provozu živnosti (§ 55 živn. ř.), jest obec oprávněna míti učedníky, dokud jí toto právo nebylo odňato po slyšení společenstva podle § 98, odst. 5, živn. ř. příslušným k tomu správním úřadem, a obec splnila svou povinnost uloženou jí v § 104 živn., ř., vydala-li učedníkovi po skončení učednického poměru učebné vysvědčení.

Odepřelo-li živnostenské společenstvo potvrditi vydané učebné vysvědčení, nestává se tím ono vysvědčení neplatným, nýbrž učedník se může domáhati nápravy u příslušného správního úřadu (§ 127 živn. ř.).

Dokud není právního podkladu pro neplatnost učebného vysvědčení ani pro nepřipuštění učedníka k tovaryšské zkoušce, nemůže se učedník domáhati na obci nároku na náhradu škody.

(Rozh. ze dne 18. března 1938, Rv II 400/37.)

Podle učednické smlouvy ze dne 15. ledna 1932 byl nezletilý žalobce žalovanou obcí Z. přijat k vyučení na řemeslo elektrotechnické na dobu 3 let, t. j. od 15. září 1931 do 15. září 1934. Po skončení učednického poměru vydala žalovaná obec žalobci výučný list ze dne 15. září 1934. Společenstvo kovozpracujících živností v Z. odmítlo však dopisem ze dne 24. března 1936 potvrditi předložené vysvědčení elektrotechnického závodu města Z. proto, že prý podnik žalované obce není členem společenstva. Tvrdě, že jest z toho zřejmé, že žalovaná obec neplnila povinnosti vytyčené ve stanovách společenských a že nebyla vůbec oprávněna zaměstnávat učně a že tímto postupem žalované obce vznikla žalobci škoda blíže v žalobě rozvedená, domáhá se žalobce na žalované zaplacení 78.990 Kč s přísl. Žalobu zamítly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto